

**MOPROFESA MS MAKHANYA, HLOOHO YA SEKOLO LE MOTLATSI WA
TJHANSELARA**

YUNIVESITHI YA AFRIKA BORWA

MOKETE WA SEMOLAO WA TSHAENO:

MEMORANDAMO WA KUTLWISISO DIPAKENG TSA MOTSE WA

JOHANNESBURG LE DITHEO TSA THUTO E PHAHAMENG

LABONE, LA LA 05 PHUPJANE 2019

MOKATO WA 16, BOLOKO BA A, METROPOLITAN CENTRE,

158 CIVIC BOULEVARD, BRAAMFONTEIN

Kea leboha, Motsamaisi wa Lenaneo: Mokhanselara Ngaka Valencia Ntombi Khumalo (Setho sa Komiti ya Ramotse: Kgwebo le Tshebeletso e Kopanetsweng, Motse wa Johannesburg)

- Mokhanselara Monghadi Herman Mashaba, Ramotse ya ka Sehloohong: Motse wa Johannesburg
- Mokhanselara Ngaka Mpho Phalatse, Setho sa Komiti ya Ramotse: Bophelo le Ntshetsopele ya Setjhaba, CoJ
- Moprofesa Tshilidzi Marwala, Hlooho ya Sekolo le Motlatsi wa Tjhanselara: Yunifesihi ya Johannesburg
- Moprofesa Adam Habib, Hlooho ya Sekolo le Motlatsi wa

Tjhanselara: Yunifesiithi ya Witwatersrand

- Monghadi Jan Erasmus, Hlooho ya Sehlopha ya Nakwana: Tsamaiso ya Leano la Tshebetso la Sehlopha le Dikamano, Motse wa Johannesburg
- Ngaka Ndivhoniswani Lukhwareni, Mookamedi wa Motse: Motse wa Johannesburg
- Basebetsi-mmoho le nna ba Unisa le basebetsi-mmoho ho tswa ditheong tsa bo rona
- Baeti ba bohlokwa, bo mme le bo ntate

Kea tseba hore ke bua bakeng sa Lekgotla la Unisa, Botsamaisi bo ka Sehloohong, basebetsi, baithuti le baamehi ha ke bolela hore ke thabetse ho ba karolo ho MoU ena e bohlokwa.

Unisa e se e saenne MoU e tshwanang le Mmasepala wa Tshwane mme re thabetse ho atolosa tshebedisano ya rona ho kenyelletsa Motse wa Johannesburg le diyunifesiithi tsa bo rona tsa bohlokwa tsa UJ le Wits. MoU e fana ka pontsho e bonahalang ya tshebedisano e hlophisitsweng le boitlamo bo kopanetsweng ba tshehetso ya mekgwa ya rona e kopanetsweng ya kelello le botsebi, mehlodi le bokgoni, ntlafatsong ya dipono tsa rona le ditshebetso tse hlophisitsweng le tsa tsamaiso. Ke tshebedisano e tswelang bohle molemo eo, haeba e hlahlojwa ka ho feletseng mme e sebediswa, e nang le bokgoni ba ho fana ka diphetho tse tebileng le tse nang le tshusumetso bakeng sa baithuti ba rona le

baahi ba Johannesburg.

Ho ya ka pono ya ka, ena ke pontsho ya nnete ya botho. Ke bokgoni bo etsahalang ha batho ba sebetsa mmoho ka sepheo se tshwanang le bakeng sa molemo o hantle – ho sa tsotellehe hore na dikamano tsa bona tsa dipolotiki ke dife kapa ditumelo tsa bona.

Kahoo, tshebedisano ena ya MoU e bohlokwa ka mabaka a mararo. Lebaka la pele ke hore, ke pontsho ya tshebedisano e sebetsang le e tsotehang e kgonehang mme e sa lekanyetswang ho dithahasello tse fokolang kapa meedi, moo ho nang le boikemisetso ba ho fana ka tlhaloso ya sebele boitlamong ba rona – ba naha le kontinente ka bobedi – ho tsosoloso ya rona ya Seafrika (Borwa). Ke bua sena hobane ho ntse ho hlaka letsatsi le leng le le leng hore haeba re lokela ho phahama, re tla hloka ho laola le ho tshehetsa mohlodi o mong le o mong o kgonehang le bokgoni boo re nang le bona ka kakaretso, mme re be baetsi ba meralo ya katleho ya rona. Kaofela re na le boikarabello.

Lebaka la bobedi ke hore, ditshebedisano tse kang ena, di bua le kananelo ya rona e kopaneng ya, le boitlamo bo tebileng ho baahi ba rona le boikemisetso ba rona ba ho kenya letsoho ka tsela e nang le moelelo le e ka lekannngwang ho phetoho eo re lakatsang ho e bona maphelong a bona le, ka kakaretso, ditjhaba tsa rona le Kontinente ya rona.

Mme lebaka la boraro ke hore, re le diyunifesithi tse sebakeng sena, re na le thahasello e matla ya ho bona sebaka se atleha mme se hola ho pholletsa le dibaka tse fuweng sebaka sa pele tse robong tse hlwailweng ho MoU ena. Monghadi Ramotse, katleho ya hao ke katleho ya rona mme bokgoni ba hao ba polokeho ke bokgoni ba rona ba polokeho. Diyunifesithi tsa rona tse tharo di na le dipakeng tsa tsona pokello e kgolohadi ya boleng bo phahameng, bokgoni ba bohlale ba boemo bo phahameng bo ka utlwisiswang le ho bontshwa mme ba tshehetswa ho pholletsa le dithuto tse pharalletseng le bokgoni ho tshehetsa dintho tse tlang pele le dipono tsa rona tsa ditheo le mekgwa ya tshebetso. Re tla bapala karolo ya rona.

Ha ke na pelaelo ya hore tshebedisano ena e tla ba bohlokwa ho rona kaofela, mme ke kgodisehile hore kamano eo re e qalang kajeno e tla hola mme e ntlafale bakeng sa molemo o tswelang pele wa mabatowa a rona dikgweding le dilemong tse tlang.

Kea leboha!

